

نهفرت له فرههگ و قانونی ناموسپه رستی!

ناسك نهحمده

nasikahmmad2@yahoo.com

له شاری میونشن له ئەلمانیا، به رۆژی رووناك و له یهكك له شهقامه كانیدا، رۆژی 26 / 10 / 2006 گیانی ژیتیک به ناوی (سابات) به چهقۆ له لایهن هاوسهری پیتشویهوه (خالد) له خوین هه لکیشرا و دواتریش به پیاکردنی بهنزین سووتاندی، خالد ئەم کاره ی به بهرچاوی منداله پینج سالانه که یانهوه نهجمادا. ئەم رووداوه شاری میونشنی هه ژاند. بینینی ئەم کاره ساته ده بیته هۆی تیکچوونی وه زعیه تی نهفسی زیاتر له 25 کەس که له شوینی رووداوه که بوون و ئیستا له ژیر چاودیری پزیشک دان، هاوکات ئەم دیمه نه منداله که به تهواوی دهروخینی و ئیستا له نهخۆشخانه یه! کاره ساتیک که رهنگه کۆمه لگه ی ئەلمانی له دوا ی جهنگی جیهانی دووه مه وه شاهیدی ئەو راده یه له وه حشیکه ری ناشکراو به پیش چاویانه وه نه بووی. هه ر بۆیه زۆر به خیرایی هه والی ئەو کاره ساته سه راسه ری کۆمه لگه ی گرته وه بووه سه ر دیری هه والی میدیاکان، هاوکات له ماوه یه کی زۆر که مدا سنووری ئەلمانیای به زانده گه یشته کوردستان و ناوچه ی پشده ر که سابات و بکوژه که ی تیایدا ژیاون. شایه نی باسه سابات پیشتر پۆلیسی ئەلمانی ناگادار کرد بووه که گیانی له مه ترسیدا یه و له لایهن خالیده وه له ژیر هه ره شه دایه، به لām ته نه نا پاریزگاری له سابات دانی نامیریکی ئەلارم بووه پئی، که له کاتی مه ترسیدا پۆلیس ناگادار بکاته وه.

هه موو ئینسانیکی ویزدان به خه بهر ئەو راستیه ده زانی، که به نه ندازه ی بالایی تاوه ره که وتوه کانی نیویۆرک لاشه ی ژنانی کوردستان به هۆی قه تللی ناموسییه وه له 16 سالی رابردوودا که وتوون. کوردستان بووه ته ئەو قه برستانه ی که نه گه ر ناموس په رستیک بیه ویت که چه که ی، یان هاوسه ره که ی بکوژی ده ییاته وه بۆ ئەوی! ئەگه ریش که سیککی وه ک بکوژه که ی سابات و ده یانی تر بۆیان نه کراو ته له ی گێرانه وه بۆ کوردستان به قاچی نیچه ره کانیاندا نه ته قی، فره هه نگی پیسی پیاو سالاری و ناموسییه رستی و دین هانیان ده دات له ئەوروپا ئەو قه بره یان بۆ هه لبه ستن. ملیۆنه ها ژنی وولاتانی ژیر چه قۆی ژه نگاوی دین و فره هه نگی پیسی پیاو سالاری و شه ریعه تی که سیفی ئیسلامی و شه رق گه رایی، ناواته خوازی ئەوه ن که بگه نه ئەوروپا، ته نیا له بهر ئەوه ی پیناسه ی خۆیان، شه خسیه تی ئینسانی خۆیان وه ک ئەوه ی هه ن به سلیمین و بچه نیو ژیانی کۆمه لایه تی کۆمه لگه وه له به ریوه بردنی ژیانی خۆیان و کۆمه لگه دا جیاگایه ک بگرن. که ساتیک که به هه زارو یه ک گیان ده رچوون ئەو فرسه ته یان بۆ هه لده که ویت و شانسی ده رباز بوون له ده سه لاتی مه لاو شه ریعه ت و قانونی عه شیره تی و پیاو سالاریان بۆ هه لده که ویت، سه ره تانی پیاو سالاری و ناموسییه رستی به بهرچاوی منداله کانیانه وه له وولاتانی ئەوروپا شادا ژیا نیان لی وەر ده گریته وه.

ئوه ی که تازاره که ی نه ک هه ر له گیان له ده ستچوونی ساباته کان که متر نیه و ریگای قانونی ده کاته وه بۆ چه ند باره بوونه وه ی ئەم تاوانانه له نیو دللی ئەوروپای رۆژتاوادا. هه لویستی کۆنه په رستانه و دژی ئینسانی ده ولته تانی ئەوروپایه له ژیر ناوی پیسی (ریزگرتن له کلتوره جیا جیاکان) دا. هه ر کاتیک کاره ساتیککی ناوها وه حشیانه روو ده دات و سایه ده کاته سه ره ته فکاری گشتی خه لک، ده ولت و میدیاکانیان یه که مین که ساتیک که بۆ قسه و باس له سه ره ئەو دیارده یه ده عوه تی ده که ن، مه لای مزگه وت و نه نجومه نه ئیسلامیه ریگه پیدراوه کان و قسه که رانی ریگه خراوه ئیسلامیه کانن. ئەمانه ش هه موویان هه ولده دن ئەو تاوانه گه وره یه بیچن له فره هه نگی دوا که وتوانه ی خه لک و په نابه ران و که لتووری جۆراوجۆره وه، به م شیویه به به ره ردولا هه ولده دن کۆمه لگه ی ئەوروپایی له ژیر ناوی فره هه نگی و که لتووری جیا جیا دا بکه ن به چه ندين دوورگه ی دوور له یه ک و سیمی درکاوی ناموسییه رستی به ده وریدا بکیشن و ژنان و کیژۆله ی 7-8 سالی تیدا زیندانی بکه ن، مندالانی تیدا ناچار به قورئان خویندن و حیجاب کردنه سه ر و به زۆر شو دانیان و ناچار به منداله به ریان له ناسکترین ته مه نی لاویتییدا بکه ن. به هه ق حکومه ته کانی ئەم وولاتانه له درێژده دن و چه ند باره بوونه وه ی ئەم تاوانانه دا له نیو دللی ئەوروپای شارستانیدا به رپرسیارن و ده بی له گه ل ده سه لاتدارانی کوردستاندا یه خه ی ته مانیش بگه ری!

سه رمایه داران و سوودخۆزانی بازاری به هره کیشی شیله ی گیانی ئینسانه کان، بۆ که لکه ی سه رمایه کانیان و کرپینی کاری هه رزانی ملیۆنه ها ئینسان و ساغ کردنه وه ی کالاکانیان هیچ سنوور و وولات و زمان و کلتور زهویه ک ناسن، که چی له به رامبه ر مافه جیهاندا گره کانی ئینسانی ئەم سه رده مه دا، هه زارو یه ک مۆری نه ته وه که لتوور و وولات و دین به بالایی ئینسانه کاند ده برن و هه زو ئاره زووی ملیۆنه ها ئینسانی دل پر له هیوا له به هاریکی زوودا هه لده وه ریتن. ئەم نيزامه له و په ری پیتشکه ورتنی ئەوروپای غه ربیدا، توانای دا بین کردنی ئەمنیه ت و پاراستنی ژیا نی کیژۆله یه کی ئەفغانی و ئیرانی و عیرا قی و سه ودی نیه. باوه رنا که م هیچ ئینسانیک به نه ندازه ی ژنانی وولاتانی شه رق، ئەگه ر ویزدانی به به رژه ونده یه که نه فرۆشتی، یان په تایه کی سه کتی نایدۆ لۆژیایه که وری نه کردی، هه زاران جارتف و نه فره ت و له عه نه ت له فره هه نگی خۆمان، ئەخلاقی خۆمان، ناموسی خۆمان، که لتووری خۆمان نه کات. چونکه هه موو ئەوانه به درێژی ژیا نی ژیتیک 70 ساله شتیک نه بووه نیه، جگه له شه ق و تیه ه لدان، جگه له ئیغتیساب کردنی هه موو رۆژه، جگه له بیخو رمه تی و که رامه ت شکاندن هه موو رۆژه، جگه له پیتشیلکردنی شه خسیه تی ئینسانی و سرینه وه ی ماف و وابه سته یی و چا و له ده سته ی هه موو رۆژه، جگه له زینده به چال کردنی چرکه به چرکه ی ئاره زووه ئینسانیه کان. هه زار جار تف له و فره هه نگی و قانونانه ی به زۆر ده گریته گه ردنی ئینسانه کان که سه دان ساله ئازاد بچوازان بۆ ژیره و ژوور کردنی تیده کویشن و گیان بازی ده که ن. کۆمه لگه ی ئینسانی به بی دین و خوا ونده کان، به بی نه ته وه په رستی و موقه ده ساته پووجه که لتورییه کان، به بی نایه کسان و هه لا وار دنی جنسی و نه زادی و میلی و چینایه تی، ئینجا شایسته ی ئەوه یه که ئینسانی ئەم سه رده مه تیایدا بژی.